

Talepapir til ministerens besvarelse af LIU alm. del samrådsspørgsmål D, H og G

Det bemærkes, at det talte ord gælder.

Tak for ordet, formand.

Jeg er glad for, at vi i dag på samrådet igen får mulighed for at drøfte regeringens indsats for ligestilling mellem mænd og kvinder.

Der er rigtig mange ting i gang, og regeringen prioriterer ligestillingsområdet højt.

Jeg vil gerne indlede med at besvare spørgsmål H om, hvilke love ligestillingsministeren er ansvarlig for, og hvordan ministeren koordinerer ligestillingsarbejdet med regeringens øvrige ministre. Det sætter den overordnede ramme for ligestillingsarbejdet i regeringen.

Derefter vil jeg besvare spørgsmål D om, hvorfor regeringen alene har Perspektiv- og Handlingsplan 2015 som eneste forslag på ligestillingsområdet på lovprogrammet, og om det er i tråd med regeringsgrundlagets ambitioner på ligestillingsområdet.

Det er en god anledning til at folde regeringens samlede indsats på ligestillingsområdet ud.

For ligestillingsindsatsen handler om så meget mere end antallet af lovforslag.

Og endelig vil jeg besvare spørgsmål G, som omhandler den norske evaluering af virkningen af forbuddet mod købesex og regeringens politik på området.

Det er et spørgsmål, der ikke specifikt vedrører ligestilling, men nok så meget socialområdet. Regeringen ser først og fremmest prostitution som et socialt problem.

For regeringen handler ligestilling om, at ingen skal opleve diskrimination på grund af deres køn. Samtidig handler ligestilling også om, at mænd og kvinder skal have lige muligheder for at påvirke deres eget liv, deltage i samfundet og bruge deres kompetencer og talent.

Med til den forståelse hører også, at ligestillingsindsatsen går på tværs af ministerier.

Det er vigtigt at understrege, at ligestillingsarbejdet ikke kun skal finde sted hos ligestillingsministeren.

Som ligestillingsminister er jeg ansvarlig for én lov, nemlig ligestillingsloven.

I Ligestillingslovens formålsparagraf står der blandt andet, at loven har til formål at fremme ligestilling og ligestilling blandt kvinder og mænd. I loven er der forbud mod direkte og indirekte forskelsbehandling på grund af køn og mod

chikane og sexchikane. Loven indeholder også regler om repræsentation i råd, nævn og udvalg og de nye regler om kønssammensætningen i bestyrelser i statslige virksomheder

Samtidig forpligter ligestillingsloven offentlige myndigheder til at arbejde for ligestilling og indarbejde ligestilling i al planlægning og forvaltning.

De enkelte ministre har altså et ansvar for at arbejde for ligestilling på deres eget ressort.

Ligestillingsloven dækker hele området udenfor arbejdsmarkedet.

Inden for arbejdsmarkedet er den centrale lov Ligebehandlingsloven. Beskæftigelsesministeriet har også fx lovgivningen om barsel og ligeløn. Derudover findes der også en række andre love, der regulerer ligestillingsspørgsmål fx

lovgivningen om kønssammensætningen i de store selskabers bestyrelser og i forsikring, som hører under erhvervs- og vækstministeren.

Som jeg nævnte, så lægger ligestillingsloven også op til, at alle offentlige myndigheder skal arbejde for at fremme ligestilling på deres område. Og at jeg som ligestillingsminister har et ansvar for at koordinere regeringens ligestillingspolitik.

Så lad mig sige lidt om, hvordan der koordineres i regeringen i forhold til ligestillingsspørgsmål, der hører under andre ministerier.

Overordnet så handler det selvfølgelig om, at vi løbende taler sammen i regeringen også om de aspekter, hvor ligestilling kan have betydning på andre ministeriers områder.

En mere formaliseret del af koordineringen er arbejdet med ligestillingsvurdering af lovforslag.

Ligestillingsvurdering af de konkrete lovforslag er et særskilt fokusområde i forbindelse med forberedelse og godkendelse af de årlige lovprogrammer.

En anden del af koordineringen af regeringens arbejde er i forhold til de handlingsplaner, vi har om bekæmpelse af vold i nære relationer og bekæmpelse af menneskehandel. Det er områder, der omfatter en række forskellige ministerier, men det er Ligestillingsafdelingen, der samler trådene.

Derudover indgår Ligestillingsafdelingen løbende i tværministerielle arbejdsgrupper på andre ministeriers områder, så ligestillingsvinklen inddrages ad den vej.

Endelig er der også eksempler på, at ligestillingsministeren udarbejder og præsenterer initiativer og lovgivning sammen med andre ministre.

Det var eksempelvis tilfældet med ”den danske model” for kønsbalance i bestyrelser og ledelser, som jeg præsenterede i samarbejde med erhvervs- og vækstministeren. Og lige nu ser beskæftigelsesministeren og jeg i fællesskab på ligebehandlingsnævnet.

Derudover så fremgår det af ligestillingsloven, at alle offentlige myndigheder hvert andet år skal indberette om deres ligestillingsindsats i ligestillingsredegørelser.

Resultaterne af ligestillingsredegørelserne forelægges regeringen. Det bidrager til, at regeringen løbende har fokus på, hvordan offentlige institutioner og myndigheder arbejder med ligestilling.

Endelig så afgiver ligestillingsministeren hvert år i starten af marts en Perspektiv- og Handlingsplan – en redegørelse for ligestillingsarbejdet for Folketinget. Redegørelsen gør status for

regeringens ligestillingsindsats, og det kommende års indsatser og aktiviteter beskrives.

Det var rammerne for ligestillingsarbejdet og koordineringen i regeringen.

Lad mig herefter vende mig mod samrådsspørgsmål D. Her spørges der blandt andet til, hvorfor regeringen ikke har andre forslag på lovprogrammet end den årlige perspektiv- og handlingsplan.

Som jeg netop har redegjort for, så er ligestillingsarbejdet meget mere end lovgivning.

Lovgivning kan selvfølgelig være et af de redskaber, man kan bruge til at fremme ligestilling. Og regeringen er af den opfattelse, at man skal bruge lovgivning, hvis det giver mening.

Derfor har regeringen også på ligestillingsområdet sat ind med ny lovgivning.

Vi har lovgivet om den danske model til at fremme kvinder i bestyrelser. Ca. 1.200 private virksomheder og alle offentlige virksomheder er med loven blevet forpligtet til at opstille måltal for andelen af kvinder i bestyrelser og til at lave en politik, der kan fremme kvinder i ledelse mere generelt.

Vi har vedtaget lovgivning om styrkelse af ligelønsstatistik, og lovgivning om en barselsfond for selvstændige.

Så vi har lavet lovgivning. Vi har lavet den lovgivning, vi synes, der var et godt grundlag for, og som vi synes er rigtig.

Men det er som om, at spørgeren fru Özlem Sara Cekic sætter lighedstegn mellem lovgivning og aktivitet på området. Hvis der ikke er lovgivning, så er der heller ingen aktivitet.

Det er i min optik en total vildfarelse at tro, at alt kan klares med mere lovgivning.

Derfor er det også helt forkert at bruge lovgivning som det eneste parameter for aktivitet.

Og jeg tror faktisk heller ikke, at alle ligestillingsordførerne er fortalere for øget statslig regulering af ligestillingsområdet. Sådan har jeg i hvert fald ikke opfattet det hidtil.

I regeringen arbejder vi med ligestilling på mange forskellige måder, og der er sat en lang række aktiviteter i gang. Aktiviteter, der *ikke* har været på lovprogrammet.

Lad mig fremhæve et par af de centrale initiativer, som er sat i værk inden for de seneste år, og som netop ikke handler om lovgivning:

For det første: Den nye handlingsplan imod vold i nære relationer. Handlingsplanen blev lanceret tidligere på året.

Det skønnes, at ca. 29.000 kvinder og 10.000 mænd årligt udsættes for partnervold.

Handlingsplanen supplerer og videreudvikler den eksisterende indsats. Vi har netop med satspuljeaftalen styrket indsatsen over for vold mod kvinder yderligere med ca. 87 mio. kr. over 4 år.

Formålet med indsatsen er at udvide og styrke familierådgivningen på kvindekrisecentre, styrke overgangen fra kvindekrisecenter til selvstændig tilværelse samt give ambulante rådgivning og sociale indsatser til voldsramte og voldsudøvere.

For det andet: Kom regeringen i 2013 med Strategi for ligestillingsvurderinger. Den handler kort og godt om, hvordan det offentlige kan blive bedre til at tænke køn og ligestilling ind i sit daglige arbejde. Der er en række områder, hvor kvinder og mænd har forskellige adfærd, ressourcer og behov.

Og der kan være store forskelle på, hvilke behov kvinder og mænd har. Vi kan fx se at drenge halter bagefter i uddannelsessystemet, at mænd i højere grad lider af livsstilssygdomme, men at de sjældnere går til deres egen læge. Og vi kan se, at ældre mænd bliver visiteret til mere hjemmehjælp end kvinderne.

Derfor har vi bl.a. sammen med en række kommuner og KL startet et netværk, der ser på, hvordan man kan styrke fokus på køn i borgerrettede kerneydelser som beskæftigelse, aktivering, ældreområdet, forebyggelse og sundhed.

Ved at kende forskellene mellem kønnene og tage højde for dem i ydelserne kan tilbuddene målrettes, kvaliteten højnes og de lige muligheder mellem kvinder og mænd fremmes.

For det tredje har vi lavet Ydun-forskningsprogrammet. Her har regeringen sammen med Det Frie Forskningsråd afsat 110 mio. kr., der skal

være med til at få flere kvinder i forskning. I dag er kun ca. hver 7. professor en kvinde. Det betyder, at vi går glip af talenter, og det har vi ikke råd til.

For det fjerde har vi ved de netop afsluttede satspuljeforhandlinger afsat penge til en ny 4-årig handlingsplan imod menneskehandel.

Menneskehandel er et helt uacceptabelt og udtryk for et menneskesyn, jeg slet ikke kan acceptere. Fordi det er så alvorligt et problem, er der også afsat et samlet budget på 88,4 mio. kr. til handlingsplanen, hvis aktiviteter ligger i forlængelse af de tidligere handlingsplaner.

For det femte har vi en massiv indsats mod social kontrol; Ud over strategien mod æresrelaterede konflikter - har jeg som ligestillingsminister blandt andet etableret en pulje med fokus på social kontrol og ligestilling blandt etniske minoriteter.

Puljen på 5 mio. kr. er netop udmøntet, og puljen går til projekter, som skal give nydanske unge og

deres forældre viden om social kontrol og ligestilling.

Det er alle eksempler på indsatser inden for store og vigtige ligestillingsområder. Og jeg kunne sådan set blive ved med at nævne store og mindre initiativer.

Men jeg vil opfordre til at læse de årlige perspektiv- og handlingsplaner. De giver et godt indblik i, hvordan regeringen arbejder med ligestilling. Regeringens holdning er klar: der skal arbejdes på en bred vifte af områder og med mange forskellige instrumenter for at fremme ligestillingen.

Så jeg mener, at regeringen har levet op til ambitionerne på ligestillingsområdet fra regeringsgrundlaget.

Vi har gennemført relevant lovgivning, og vi har igangsat en bred vifte af initiativer, der bidrager til at fremme ligestillingen.

Jeg deler på ingen måde SF's tanker om, at hvis man skal måle på ligestilling, så gælder det kun om at se på lovgivning.

Der er ikke og har aldrig været ét lovgivningsinitiativ, der som ved et trylleslag løser de udfordringer - som vi trods alle fremskridt - stadig har på ligestillingsområdet.

Det er naivt at tro, at vi som lovgivere kan klare alle ting ved at opstille paragraffer. Ligestilling handler også om holdninger og traditioner, og om respekten for det enkelte menneskes frie valg.

Og lad os så også lige minde hinanden om, at vi i Danmark er kommet rigtigt langt med ligestillingen. Det er noget, vi skal være stolte af og værne om.

Lige i disse måneder arbejder regeringen fx på markeringen af 100-året for kvinders valgret i 2015.

Her var vi blandt de første lande i verden. Og vi er fortsat blandt de lande, der ligger allerøverst, når det kommer til internationale opgørelser af ligestillingen.

Så jeg er stolt af de resultater, regeringen har opnået på ligestillingsområdet.

Jeg vil meget gerne opfordre ligestillingsudvalgets medlemmer til at følge med på ministeriets hjemmeside, hvis de er i tvivl om, hvad der sker på ligestillingsområdet.

Og så får vi jo også snart lejlighed til at drøfte ligestilling igen, når jeg i slutningen af februar kommer med min perspektiv- og handlingsplan.

Så jeg glæder mig til, at vi snart ses igen i Folketingssalen til den årlige redegørelsesdebat og

debattere ligestilling på baggrund af perspektiv og handlingsplanen.

Så vil jeg vende mig til samrådsspørgsmål G. Jeg vil gerne begynde med at sige, at undersøgelser som den norske altid gør indtryk på mig.

Men kigger man nærmere på dokumentationen og datagrundlaget i den norske evaluering, så indeholder den ikke valid statistisk dokumentation for, at der er sket et fald i antallet af personer, der prostituerer sig i Norge.

Evalueringen baserer sig primært på interviews med forskellige aktører og personer på prostitutionsområdet samt et litteraturstudie. Evalueringens kvantitative konklusion om antallet af personer i prostitution i Norge drages derved på baggrund af kvalitative studier. Det er metodisk meget problematisk, og derfor fremstår evalueringens kvantitative konklusioner om, at prostitutionen falder generelt ikke veldokumenterede.

Det fremgår også af evalueringen, at forbuddet mod købesex har styrket seksælgernes forhandlingsposition overfor køberne. Det modsiges dog af andre udsagn i evalueringen, hvor det fremgår, at prostitutionsmarkedet er købers marked. Eksempler herpå er blandt andet, at priserne er blevet presset, og at forekomsten af ubehagelige kunder er steget.

På baggrund af evalueringen er det derfor svært at sige noget om, hvorvidt lovgivningen i Norge har forbedret vilkårene for personer i prostitution. Der er endda tegn på, at det går den forkerte vej, jf. de førnævnte eksempler.

Endelig så peger evalueringen på, at loven har bidraget til at reducere antallet af personer handlet til prostitution i Norge. Det modsiges dog direkte af de faktuelle tal, der også fremlægges i rapporten. Det fremgår således, at antallet af mennesker handlet til prostitution er steget i den periode, hvor lovgivningen har virket.

Derudover siger evalueringen intet om, hvad der gøres for at hjælpe folk ud af prostitution. Den del finder jeg også problematisk, da jeg mener, at det er afgørende, at vi udvikler virkningsfulde sociale indsatser, hvis vi vil hjælpe personer i prostitution til et andet liv.

På baggrund af de forhold, som jeg har oplyst, mener jeg ikke, at den norske evaluering giver anledning til at udvikle nye tiltag på prostitutionsområdet. Derudover har regeringen allerede gennemført en grundig gennemgang af eksisterende undersøgelser på prostitutionsområdet.

I 2012 gennemgik Straffelovrådet de eksisterende undersøgelser dels af prostitution i Danmark, dels af forbuddene mod købesex i Sverige og Norge. I de undersøgelser indgår også sociale faktorer og konsekvenser af et forbud mod købesex.

På baggrund af det samlede materiale konkluderede Straffelovrådet, at et forbud mod købesex ikke kan forventes at føre til et fald i

prostitutionen eller i udnyttelsen af personer i prostitution, men tværtimod må forventes at have negative konsekvenser for mennesker i prostitution.

Sammenfattende konkluderer Straffelovrådet derfor, at et forbud mod købesex alene vil kunne begrundes ud fra en helt principiel afstandtagen fra køb af sex.

Jeg mener, at det er problematisk, hvis et forbud indføres af politiske og principielle årsager på bekostning af de mennesker, som vi ønsker at hjælpe.

Jeg mener, at vi skal holde fokus på, hvem vi ønsker at hjælpe – nemlig de personer, der befinder sig i prostitution. Det er dem, det handler om, og det er dem, der skal sikres en reel mulighed for at vælge et andet liv. Det er de underliggende sociale problemer, vi skal til livs.

Af samme årsag er det regeringens holdning, at der ikke bør indføres et forbud mod køb af sex. Regeringen anser prostitution for at være et alvorligt socialt problem, som først og fremmest kræver sociale løsninger.

I dag er det desværre sådan, at vi mangler systematisk og dokumenteret viden om, *hvordan* vi bedst muligt hjælper og støtter mennesker i prostitution.

Det er baggrunden for, at satspuljepartierne sammen blev enige om at iværksætte initiativet Exit Prostitution. Exit Prostitution er et udviklingsprojekt, der har som formål at styrke den sociale indsats på området.

Exit Prostitution er i fuld gang. På nuværende tidspunkt viser projektet tegn på, at CTI-metoden er en virkningsfuld metode til at give borgere med prostitutionserfaringer den støtte, de har brug for i forhold til enten at ophøre med prostitution eller at forbedre deres livsvilkår. Det er jeg selvfølgelig

rigtig glad for.

Jeg vil gerne runde af med at fremhæve endnu engang, at regeringen anser prostitution for at være et alvorligt socialt problem, der kræver sociale løsninger. De underliggende sociale problemer løser vi ikke med et forbud mod køb af sex.

Jeg er sikker på, at vi bedst når målet om at give mennesker i prostitution en hjælp, som reelt kan bringe den enkelte videre i tilværelsen, med en gennemtænkt og sammenhængende social indsats.

Jeg glæder mig derfor meget til at se, hvilke resultater Exit Prostitution viser sig at have for denne målgruppe.

Tak for ordet.